

INFOSESSIE

SPORT VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

**Veerle Wouters, Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw
In samenwerking met
Joëlle Vekemans, Psylos vzw**

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Inhoud

- Hoe komt men tot sportparticipatie?
- Wie is de potentiële sporter?
- Hoe kan men het aanbod organiseren?
 - Op clubniveau
 - Op federatieniveau
- Hoe kan men de informatiedoorstroming optimaliseren?

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportparticipatie

Potentiële
sporter

Informatie

Sportaanbod

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Mit steun van de
Vlaamse overheid

Potentiële sporter

Wie heeft handicap?

Nationaal Instituut voor Statistiek – 1996:

1 op 8 Belgen beneden de 65 jaar ondervindt een lichtere of ernstige beperking

- → behoort niet allemaal tot het doelpubliek
 - 16 % aangeboren
84 % verworven
(30 % na ongeval en 54 % door ziekte)
 - 67 % motorisch of fysiek
30 % verstandelijk
3 % auditief of visueel = zintuiglijk

1 op 9 Belgen ondervindt een psychische beperking

- → behoort niet allemaal tot het doelpubliek

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Persoon met een auditieve handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Persoon met een motorische handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Persoon met een verstandelijke handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Persoon met een visuele handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Persoon met een psychische beperking

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Gehandicaptensport in kaart

Waarom gehandicaptensport?

Sportparticipatie personen met een handicap

<> sportparticipatie valide personen

Onderzoek van Manders - 1985:

- populatie van 15 tot 50 jaar
- 19% valide populatie doet nooit sport vs
39 % van de populatie met handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Gehandicaptensport in kaart

Onderzoek van Vanlandewijck - 1994:

- populatie met fysieke en sensorische handicap beneden 60 jaar
- 3 % (slechts!) van de Vlamingen met een handicap doet regelmatig aan sport

→ GEVOLGEN

lagere levensverwachting

verminderde zelfredzaamheid

verhoogde kans op sociaal isolement

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Knelpunten van de potentiële sporter

- Persoonsgebonden
 - Geen interesse
 - Ernst en aard van handicap
 - Acceptatie handicap

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Knelpunten van de potentiële sporter

- Sociaal
 - Omgeving stimuleert niet
 - Weinig sociale contacten
- Organisatorisch
 - Geen vervoer
 - Niet de financiële draagkracht
 - Tijdstip

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportparticipatie

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportaanbod - Organisatie

exclusief

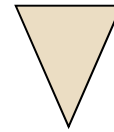
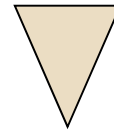
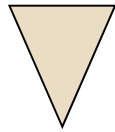
organisatorische
integratie

inclusief

Gehandicaptensport
specifieke club

Reguliere club met
G-werking
(=afdeling ingericht
voor sporters met
een handicap)

Reguliere club waar
sporters met en
zonder handicap
samen sporten

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sporten in clubverband

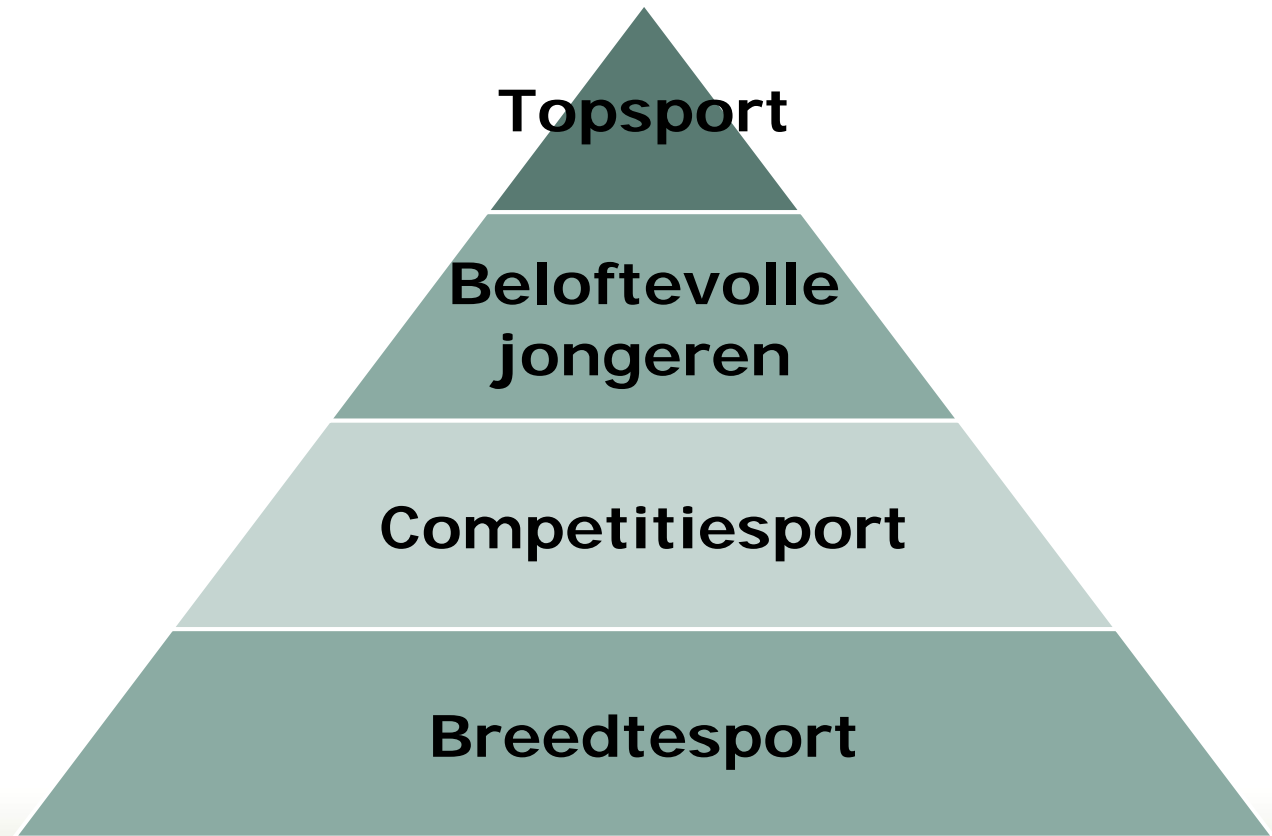
- Sporter heeft de keuze
 - ▣ elke sporter met een handicap zou binnen zijn mogelijkheden én interesse moeten kunnen kiezen waar en hoe hij gaat sporten

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportpiramide

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Integratiesport in de lift

Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw

Op niveau breedtesport – competitie sport - topsport

Werkt samen met 9 federaties om de integratie van sporters met een handicap te bevorderen

Psylos vzw

Op niveau breedtesport

Recreas vzw

Op niveau breedtesport

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportaanbod

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Actieplan op clubniveau

Vorbereiding

Uitwerking

Evaluatie

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Actieplan op clubniveau

Vorbereiding
Oriënteringsfase

- Draagvlak bestuur - leden
- Contacten met derden (sportdienst – federatie - ...) ifv samenwerking, regionale spreiding, promotie
- Keuze van de doelgroep (behoeften)
- Inplannen in begroting
- Zoeken trainer/vrijwilligers
- Zoeken sportinfrastructuur

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Actieplan op clubniveau

Vorbereiding
Planningsfase

- Formuleren van doelstellingen
- Opstellen actieplan
- Inplannen in begroting
- Zoeken trainer/vrijwilligers
- Zoeken sportinfrastructuur

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Uitwerking

- Bekend maken van sportaanbod
- Kennismakingsactiviteiten
- Duurzaam aanbod
- Opvolgen van drop-out
- Aanbod opnemen in communicatie

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Evaluatie

- Evalueren van het actieplan
 - Doelgroep
 - Promotie
 - Tevredenheid van deelnemers – bestuur
 - Financiën

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Oprichten van een G-afdeling - Knelpunten

Onze club staat open voor iedereen

- personen met handicap hebben drempels: acceptatie van de eigen handicap, zelfbeeld/zelfvertrouwen, schrik om medelijden op te wekken, vraag of activiteiten voldoende aangepast zijn...
- personen met handicap kennen aanbod niet
- aanbod nooit aangepast voor iedereen → doelgroep afbakenen

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Oprichten van een G-afdeling

Wij hebben er de trainers niet voor

VTS-opleidingen:

- sporttakoverschrijdende module
- sporttakspecifieke module voor rolstoelbasketbal, paardrijden, zwemmen, judo, voetbal, rolstoeltennis, goalball en skiën
- inventaris van specifiek gediplomeerde trainers
- aansporen om binnen initiator deel 'g-sport' op te nemen

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Actieplan op federatieniveau samenwerkingsverband

Vorbereiding

- Draagvlak bestuur – leden – personeel
- Doelgroep afbakenen en inventariseren (ledenadministratie)
- Afbakenen bevoegdheden (breedtesport – competitiesport – topsport)
- Afsluiten overeenkomst tussen de verschillende partijen

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Uitwerking

- Opleiden van officials
- Opleiden van trainers
- Opnemen in communicatiedragers
- Communicatiestromen optimaliseren
- Aanpassen van competities

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Evaluatie

- Evalueren van de overeenkomst

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Goede voorbeelden

- Communicatie
 - VTV – communicatiekanalen
 - VAL kalender
 - Folder G-judo
- Activiteiten
 - Beker van Vlaanderen basketbal
 - UCI licentie
- Opleiding
 - VZF officials
- Ledenadministratie (VLP, VAL, VTV)

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Knelpunten

- Rondvraag

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Sportparticipatie

Potentiële
sporter

Informatie

Sportaanbod

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

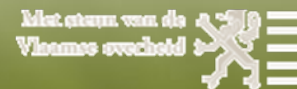

Informatieverstrekking

- Mond aan mond
- Folders
- Website
- Kranten, ...

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Knelpunten

- Gerichte promotie is moeilijk
 - ▣ Versnippering
 - Potentiële sporter (leven niet gegroepeerd of geïntegreerd of in een beschermend milieu)
 - Sportaanbod (veelheid van initiatieven)
 - ▣ Wet op de privacy

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Aanbevelingen vanuit VLG vzw en Psylos vzw naar de overheid

Spporter

- Nulmeting
- Definiëring 'pmh'
- Sport als onderdeel van revalidatie
- Sporttrajectbegeleiding
- Meer aandacht voor sport in opleiding artsen, kinesisten, pedagogen
- Aankoop individueel sportmateriaal – vraag naar tussenkomst
- Integrale toegankelijkheid (openbaar vervoer – infrastructuur)

Informatie

- Landelijke promotiecampagne
- Overkoepelende organisatie

Aanbod

- Organisatorische integratie
- G-sport modules VTS
- Topsport Olympics-Paralympics gelijkwaardig erkennen en ondersteunen

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Kijk steeds naar
de mogelijkheden
en
niet naar de
beperkingen!

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

